

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 44. Supplicium Jacobi Centini & cæterorum in Pontificis vitam
conjurantium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

Sæc. XVII. memoravimus, suo munere dejectus de
A. C. 1636.

*Vid. supra
l. 198. §. 46.
pag. 559.
tom. 59.*

Magia, Melancholia, & suicidio, nec
non libellum precatorium contra toni-
trua & tempestates idioma Teutho-
nico conscripsit. III. Martinus Tro-
stius edidit Concordantias Chaldaicas,
Lexicon Syriacum novi Testamenti,
Epistolam D. Joannis Syriaco-latinam,
quæstiones Hebraicas, & nobiliores
Syro-Hebraicas, ac denique disputa-
tiones de mutatione Punctorum He-
bræorum. IV. Petrus Kenicius elu-
cubravit disputationes Synodales, ad-
monitionem ad pœnitentiam, & cele-
brationem anni Jubilæi, necnon Con-
ciones in caput primum libri primi
Moysis. V. Humphradus Lynd Purita-
nus, ac juratus Catholicorum, &
Arminianorum hostis, contra quos e-
didit viam tutam, & viam deviam ex ve-
teribus invisibilis Ecclesiæ chara-
cteribus.

§. XLIV.

*Supplicium Jacobi Centini & cete-
rorum in Pontificis vitam con-
jurantium.*

*Acta pro-
cess. Rom.
contra Cen-
tin.*

Jam anno superiori retulimus dete-
ctam fuisse nefarii foederis societa-
tem, quam Jacobus Centinus, alii que
in vitam Urbani Papæ conslarunt. Hu-
jus

tus de
 nec
 toni-
 eutho-
 Tro-
 aicas,
 menti,
 inam,
 liores
 (puta-
 He-
 elu-
 , ad-
 cele-
 Con-
 primi
 Puri-
 , &
 os e-
 ex ve-
 hara-

 ceti-
 n-

 dete-
 ieta-
 ique
 Hu-
 jus

jus conjurationis, prout ipsemet Cen-
 tinus, quæstioni subjectus fatebatur, Sæc. XVII.
 sequens erat initium. Agebat hic A. C. 1636.
 enim in Villa sua prope Asculum, ubi
 cum amicis suis de Cardinale Patruo
 suo collocutus, sæpius asseruit, spem
 esse haud ambiguam illum intra pau-
 cos Menses ad supremi Pontificatus
 honores promotum iri; quadam vero
 die eidem nuntiatum, in quadam Ere-
 mo haud procul a Corropoli Eremitam,
 nomine Bernardinum degere, Negro-
 mantix peritillimum, ac dæmonis ope
 futurorum probe conscium. Hunc er-
 go Centinus regnandi cupiditate in-
 census accersivit, ex eo sciscitatus,
 quando ejus Patruus in Pontificem sit
 inaugurandus? post Urbani VIII. obi-
 tum, respondit Eremita: interrogante
 autem Centino, quando hic moriturus
 esset, reposuit nequam, quod multis
 quidem annis vita superstes sit futu-
 rus, ipse vero arcanæ artis suæ subsi-
 dio efficere posset, ut si ita libuerit,
 intra unius Mensis terminum certa
 mors Pontificis sequeretur, dummodo
 rei exequendæ non desint focii. secreti
 tenaces. Pontificii funeris, indeque
 speratæ felicitatis propinquitate excæ-
 catus Centinus, Dominicum Firmen-
 sem, & alium quemdam in nefandi cri-
 minis societatem vocabat, tertium
 vero,

Sæc. XVII. vero, nomine Cherubinum Anconitanum, selegerat ipsemet Eremita, ex A. C. 1636. cuius consilio Centinus cultum confici, eique varia Angelorum, dæmonumque nomina, & characteres peregrinos insculpi, necnon a nobili quadam Virgine linum duci curavit: Hoc demum apparatu instructus, Bernardinum iussit, ut filum in formam circuli per cubile extenderet, in cuius medio Centinus statuam ex cera confectam, quæ Urbanum VIII. Papam stola, mitra, ceteroque apparatu Pontificio ornatam exhibebat, reposuit: quo facto ignitabulum recens confectum apponi, carbonesque inter sacrilegas preces, incantamenta, & conjurationes accendi iussit: dein Cherubinus cultro hanc in rem confecto statuam igni vicinam transfodit, asseverans, quod sicut hæc statua a vicino igne sensim disfluxerit, ita & Pontifex ad sanitatis & vitæ præcipitium festinaturus esset: quo dicto Cherubinus se ardoris diutius tolerandi imparem simulans, residuam statuæ cereæ partem in flammam projecit. Nihil autem molestius erat, quam frustrata expectatio illius Spiritus, qui juxta Incantatoris pollicitationem conjuratis nuntiaret, utrum Pontifex jam mortuus, aut saltem morti vicinus esset? & an eo mor-

tuo

tuo Felix Cardinalis Centinus Patruus Sæc. XVII.
 ad Pontificiam thiam certe vocare- A. C. 1636.
 tur? Ergo novæ conjurationes, ma-
 gica carmina, & quicquid demum
 sanctum, sacrumque esset, iteratis vi-
 cibus adhibetur, quin tamen unquam
 tot votis exoptatus compareret Spiritus,
 qui certam promissi fidem faceret:
 cum vero ceteri aut fraudem subesse
 suspicati, aut sceleris enormitate per-
 culsi nutare cæperant, Centinus illos
 partim mortis comminatione, partim
 Romanæ Purpuræ promissis in rei exe-
 quendæ proposito firmabat: ne vero
 videndi spiritus spem abjicerent, quon-
 dam incantationis ope ceream cujus-
 dam sæminæ statuam fuisse igne con-
 sumptam, ipsaque hac sæmina sensim
 expirante mox Spiritum mortis nun-
 tium comparuisse, referebat, se vero
 hæc suismet oculis visa, non audita
 duntaxat, lectave, agebat: Valuit hæc
 relatio tam accommoda, & proprii
 exempli successus, ceterorum ad cor-
 ruptelam potens: quocirca communi
 suffragio conjurati decernunt, quod e-
 volutis quinque diebus Corropoli con-
 venire, septemque Sacerdotes, ex qui-
 bus constituto pretio unus sacrificium
 dæmoni offerret, ad Spiritus adjura-
 tionem, conducere vellent: Interim
 vero Dominicus Ramporius, ceteris
 1 4   insa-

Sæc. XVII. insalutatis Firmum in patriam suam
 A. C. 1636. clam secesserat; Inopina hæc fuga

Centinum vehementer torquebat pro-
 dendæ conjurationis metu, maxime,
 cum idem Dominicus semper non nisi
 reluctanter ad nefarios eorum cætus
 accessisse visus esset: quocirca Centi-
 nus illum citatis equis insecutus, ei-
 dem minitabatur, si quocunque tem-
 pore aut occasione arcanum proderet,
 illum trucidandum fore, etsi subtus
 terram absconditus lateret. Inde vero
 Asculum reversus, haud obscurum de
 suis incantationibus rumorem Romæ
 spargi perceperat: ut ergo sua præsen-
 tia hanc famam dissiparet, ipse anni
 prioris Mense Julio Romam contendit,
 & Flamminio Confortio, qui Centini
 Cardinalis negotia procurabat, medi-
 tati sceleris feriem exposuit: postquam
 vero suspicio latius per urbem serpere
 cæperat, & Centinus in jus vocari ti-
 meret, procurandæ rei domesticæ ob-
 tentu Roma Fulginium secessit, ubi
 Cherubinum obvium habens, ab eo
 didicit, se a suis Superioribus Romam
 venire jussum fuisse; facile autem Sa-
 cræ Inquisitionis quæstiones innata sua
 facundia illusurum: Hac promissione
 contentus Centinus, iter suum Ascu-
 lum usque profecutus est, inde vero
 crebris ad socios suos datis literis tan-
 dem

Sæc. XVII.
A. C. 1636.

dem die vigesima Junii nil sibi jam metuens, Romam rediit; nondum enim sibi cognitum habebat, quod Dominicus intentatæ mortis metu, necnon exploratorum, qui Centini jussu ejus dorso ubique adherabant, fastidio inductus, obtenta impunitatis gratia, totam conjurationis seriem manifestasset. Vix igitur Romam pervenerat Centinus, cum illico ad Sacræ Inquisitionis tribunal cum aliis sex raptaretur: paulopost imposta juramenti Religione de Eremita aliunde de veneficiis suspecto interrogatur, ad quæ tamen ipse respondit, se haud obscuram de antiquis statuis in suo horto suffossis habuisse notitiam, hancque in rem hunc Eremitam utpote antiquitatum investigatorem longe eruditissimum evocasse: rigidiori autem quæstioni subjectus fatebatur, se ad effodiendum thesaurum convocasse socios: demum vero plurium testimonio convictus, & cum præfato Dominico compositus, omnia sua delicta mox relata confessus est, totam causam suam summi Pontificis clementiæ relinquens.

Postmodum sex nominabantur Cardinales, judicesque Forenses, qui in reos judicii acta instruerent: Horum autem sententia Centinus læsæ Majestatis Divinæ & humanæ reus, cunctisque censuris obnoxius, rogique supplicio

Sæc. XVII. plicio plectendus pronuntiabatur, præ-
A. C. 1636. valente tamen Pontificis clementia a
 Sacræ Inquisitionis tribunali Curie
 Romani Gubernatoris tradebatur; in-
 de ad Sabellianos carceres curru
 vectus, discussa rursus causa capite
 damnatus est: Ad eandem quoque Cu-
 riam trahebantur Cherabinus Anconi-
 tanus, necnon Eremita ille Bernardi-
 nus, qui vero nomine Didacus Saler-
 nitanus vocabatur: hi ambo ad Eccle-
 siam sanctæ Mariæ Transpontinæ de-
 lati, ibidemque a Diotalevio Episcopo
 Sacro gradu dejecti ad eosdem carce-
 res ducebantur. Die autem vigesima
 prima Aprilis præfati Cardinales in
 Ecclesia ad Minervam congregati de-
 nuo conjuratorum causam maturo exa-
 mine ad solidas tres horas protrahito
 discussissent, demum decernentes, ut
 conjurati altera die, quæ erat Domi-
 nica, in Basilica Divi Petri palam suos
 errores ejurarent, veniamque a Deo,
 summo Pontifice, & populo publice pe-
 terent. Hunc in finem ibidem thea-
 trum erigitur, concurrunt plusquam
 viginti hominum millia, ac præstituta
 die rei vinculis onusti haud procul a
 Pegmate sistuntur, quod postquam
 Centinus prior conscenderat, alta voce
 cuncta ejus crimina fuere prælecta:
 postea producebatur Cherubinus, quem
 mox

mox insequatur Bernardinus, seu Sæc. XVII.
 Didacus Eremita, cui palam expro- A. C. 1636.
 bratum est, quod horrendis sceleribus
 infamis Roma Ulyssiponem aufugerit,
 ac ibidem de hæresi postulatus, captus-
 que rupto carcere lottam venerit, ubi
 exuto S. Francisci habitu Eremitam per
 septem annos simularit, atque Ere-
 mum Asculanam adeptus, magicæ ar-
 tis subsidio in summi Pontificis vitam
 conjuravit: Ad hæc Bernardinus agi-
 tare caput, crimenque suum, licet con-
 fessus ac convictus esset, pernegare cæ-
 pit, & quamvis filere juberetur, per-
 sistit nihilominus in negando, frontis
 orisque ferrea contumacia, contesta-
 tus omnia sacra, profanaque, jurans
 insuper ac dejerans tertio quoque ver-
 bo fidem suam: lupato etiam ori in-
 jecto negandi voluntatem, quam lin-
 gua haud ultra poterat, desperatis fu-
 riosisque gestibus prodidit, incassum
 promeritam tot scelerum vindictam de-
 clinare intentus. Demum pronuntiata
 in eum mortis sententia pegma con-
 scendere jubetur Dominicus Rampo-
 rius, quem impunitatis gratia a pœna
 immunem reddere haud poterat, eo-
 quod conjurationis conscius, illam de-
 tegere distulisset, ac post manifestatos
 socios datis literis Centinum de conju-
 ratione Sacræ Inquisitioni detecta cer-
 tiorem

Sæc. XVII. tiorem reddidisset, illumque hortatus
A. C. 1636. fuisset, ut celeri fuga salutis sue con-
 suleret. Ob idem facinus pariter Flam-
 minius Confortius in pegmate consi-
 stens, per decem annos ad triremes
 damnatus est: His successerant alii
 tres, qui, eoquod varias superstitionas
 ac sacrilegas res conjuratis subministra-
 se, convicti essent, partim triremium,
 partim carceris pœnæ adjudicati sunt.

Peracta hac errorum abjurazione
 rei ad carceres suos reducti sunt, ubi
 nocte ad diem vigesimam secundam
 Aprilis vergente, Centino, Cherubino,
 & Didaco Eremitæ mortis sententia
 fuit denunciata. Hos inter prior sum-
 mo mane ad forum Campi Floræ de-
 ducebatur Centinus, qui ad Cardina-
 lem Centinum Patruum, ad Episco-
 pum suum necnon ad quemdam ami-
 cum in paucis charum, suamque ux-
 orem literas dedit, quibus deplorata cri-
 minis sui atrocitate veniam precabatur:
 postea rursus facta præteritæ ætatis
 accusatione ferale pegma conscendit,
 atque ingeniculatus collum apposite su-
 per truncum in ictum intrepidus demit-
 tit, & decussatim pectori superimposi-
 tis manibus, crescente Christianæ pœ-
 nitudinis impetu Deum, ac sanctissi-
 ma Nomina altiore voce invocans, fe-
 ralem ictum expectat: mox igitur car-
 nis

nifex ascia in miseri cervices irruente Sæc. XVII.
 caput abscidit. Peracto hoc supplicio A. C. 1636
 Eremita & Cherubinus pallo alligati
 laqueo suffocati sunt, mox flammis
 traditi.

§. XLV.

*Ferdinandus II. Imperator vita
 functus.*

Adhuc dum Ferdinandus II. Romano-Khevenhill.
 rum Imperator Ratisbonæ in co-Annal. Ferd.
 mitiis hærebat, dum anno hujus sæ-tom 12.
 culi trigesimo septimo Joannes Geor-p. 2154.
 gius Saxonix Elector per suum Lega-Annal. Boic.
 tum deprecabatur, ut Badensis Mar-part. 3. l. 22.
 chio, Palatini Principes, Silesix Ordines,
 Oettingani Comites, necnon Augustana,
 & Osnabrugensis civitates Pragensis
 pacis beneficio frui, & Wirtembergenses
 Duces bona Ecclesiasticis erepta, necnon
 liberum Augustanæ Confessionis exercitium
 retinere permitterentur: Pariter unitarum
 Belgii Provinciarum Ordines Cælarem, ut
 Piccolomini Ducis exercitum abducere
 vellet, rogabant, quos Imperator quidem
 ad pacem, vel saltem inducias permovere
 nitebatur, Hispanus vero Electorali Collegio
 exposuit, „quod Batavi nequaquam lace-
 ssiti Imperium atidem infestis armis
 oppresserint, nunc vero